

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 73.

V Ljubljani, v četrtek 2. aprila 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

upravnništvo.

Naročnina razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Našim klevetnikom.

I.

Tržaška „Edinost“ je nedavno objavila članek pod naslovom: „Glejte, kaj delate!“ Nekako žalostno-ponosno začne: „Mrtvi vstajajo iz grobov! Ne, vsaj niso bili res mrtvi, — mi smo le mislili, da so mrtvi. Kdo neki? Nu, kdo? — kranjski nemškutarji.“

Dalje pripoveduje „Edinosti“ vrednik, kako žalostni so bili časi, ko je nemška manjšina gospodovala na Kranjskem in je nemška kazina določala smer vladine politike. Minuli so ti žalostni časi, narod je po hudih borbah razbil spone, v katere je bilo vkovano vse njega duševno in politično življenje. „Malo let je preteklo,“ — piše dalje „Edinost“, — „od istega dne, in sedaj nam nasproti reži grozna resnica, da smo se varali, strašno varali.“

Mrtvi vstajajo iz grobov, — Deu, Schaffer in njih oprôde oglašili so se ter nas temeljito poučili, da so se vzdramili in da jih obveja krepilne pomladanske sapice — „sie wittern Morgenluft“.

Že v par zasedanjih deželnega zbora kranjskega opazovali smo znamenja, kažejoča nam žalostno istino, da je del naših slovenskih prvakov zašel na opolzla tla neosnovanega, ker predaleč sezajočega oportu-

nizma. Stvari so se v tem neugodnem zmislu dosledno nadalje razvijale, dokler ni pri zadnjih državnozborskih volitvah pobratimstvo takozvanih — poudarjamo, da samo takozvanih — „konservativcev“ z nemškimi liberalci zadobilo obliko, koje je mōči s prsti otipati: ko moramo zabilježiti pretužno istino, da so se pred volitvami vršile konferencije barona Winklerja s škofom Missijo najedni in istega barona Winklerja z dr. Schafferjem na drugi strani, in se je — na čemur ne moremo več dvomiti — pri volitvah tudi soglasno postopalo. In faktično so nemškutarji določili konečni uspeh volitve v gorenjsko-notranjski mestni skupini. Novopečena ta koalicija eksperimentovala je tudi v kmetskih občinah notranjskih, toda nakane je razbile so se ob zavednosti volilcev samih.

Ko so pa v Ljubljani že tako daleč zašli, ne smemo tudi mi več molčati, — ne gledé na to, da nam morda iz Ljubljane zarohne: „kaj to tebe briga, pritlikavec, čemu se vtikaš v naše zadeve?“ — kajti stvar je resna in jej ne smemo pripisovati samo kranjsko-lokalnega pomena, ampak utegne postati usodepolna za celokupnost naroda slovenskega. Pripomniti nam je še tu, da izjavo to nismo napisali le iz lastnega nagiba, ampak da so nas v to prisilili najodličnejši tržaški slovenski krogi.

In tudi to moramo poudariti, da imenitnih teh dogodkov nikakor ne presojamo na podlagi časniških prask ljubljanskih dnevnikov, — katere praske nam, odkrito bodi povedano, že presedajo, — ampak da so nam informacije došle od druge odlične strani.

Zato pa kličemo vsem onim, koji so povodom zadnjih državnozborskih volitev hipnemu vspehu jako problematične vrednosti na ljubo žrtvovali narodno-slovensko načelo: glejte, kaj delate! Že to samo na sebi nam je nedoumno, da ljudje, odločno zahtevajoči, da jih pripoznamo prvoboritelje konservatizma, naganjajo vodo na mlin, v kojem se melje

nemško-liberalno, to je po židovstvu dišeče žito. Pomislite vendar, da sedanja vaša pot pelje nizdolu in da tam doli ob vznožju viseče te planjave že čakajo zastopniki nesrečne dōbe iz polupretklih, za Kranjsko žalostnih časov, da vam odvzamejo sadove vaših „sijajnih zmag“ in da vam potem cinično zakličejo: zamorci, storili ste svojo dolžnost, sedaj pa le pojte, kamor vam drago!

Osupélo zrli bode te potem okoli sebe, čudeči se toliki nesramnosti, ali tedaj bode že — prepozno. Kot jako značilno navedemo tu tudi vest, da se z neke strani dela na to, da postane deželni glavvarjem kranjskim mož, ki je sicer po narodni lestvici splezal do sedanje veljave, kateri pa nima ni iskric narodnega čuta in narodnega ponosa v prsih svojih in kateri si je — kar je z ozirom na njega mišljenje povsem naravno — vzgojil nemški misleče in nemški govoreče sinove. Ako se to uresniči — toda upamo še vedno, da se ne — potem se pa nam zopet oživé glasoviti konventikli v ljubljanski kazini izza dōbe nemškutarskega gospodstva.

Ne pride nam na misel, da bi trčili besede svoje do najnovejših in tudi po letih mladih kranjskih prorokov, ampak obračamo se še enkrat do onih pravih konservativcev, ki so se vdeležili silnih bojev naroda slovenskega proti nemškutarskemu nasilstvu in katerim je še v živem spominu, koliko so oni sami trpeli pod železno pestjo Schafferja in njegove kliče: glejte, kaj delate! Mi ob mejah slovenskih dežel imamo pravico od vas zahtevati, da ste nam v središču slovenskem vzgled odločnosti: zato pa zahtevamo, da v kalu zatrete osat narodne brezbriznosti. Pomislite vendar, da kuga ta, ako je takoj ne udušite, izvestno ne obliči ob mejah kronovine vaše, ampak da se bode širila tudi po obmejnih pokrajinah — kjer nam je boj vsled skrajno-neugodnih odnošajev itak silno težaven — in to bi provzročilo, da bi marsikdo izmed nas obupno odložil orožje svoje. Razsodni možje ste in lahko sami pogodite posledice za narodnost našo, ako se pokva-

LISTEK.

Kriva pota.

(Povest. Spisal V. Fl. Goriški.)

IV.

„To je pa drugače, kakor sem si jaz mislil“, odgovoril je Kregar, ko je Jurij razložil celo svoje življenje, ter kimal z glavo. „Zakaj pa nisi doma ostal? To je slabo za té, da si pobegnil. Ti bi bil ostal doma, saj gospōska je pravična, ondi bi lahko dokazal svojo nedolžnost in potem bi bilo vse prav. Sedaj so gotovo vsi preverjeni, da si ti to storil. Zdaj, ko si zbežal od doma, ne pomaga ti nič več.“

Na te besede začele so Juriju solze po lici teči. Ko je to Kregar zapazil, rekel mu je: „Nikar ne obupaj, saj še ni konec sveta; vse se lahko še na bolje obrne. Lahko pride na dan, kdo je to zakrivil. Le to mi ni všeč, da si takoj med tihotapce zašel, kaj bode iz tebe?“

„Zakaj ste pa vi med tihotapci?“ odvrne Jurij.

„Jaz imam pa druge vzroke, kakor ti“, odgovoril mu je Kregar žalostno. „Če me hočeš poslušati,

pojdi domov k vojakom, potem lahko postaneš še pošten človek. Nikdar ti ne bode žal, če se bodeš spomnil, da si poslušal svēt starega Kregarja.“

„Pri tihotapeh je pa vendar bolje, kakor pri vojaki, tihotapei...“

„Tihotapei! Ti še nisi ničesa poskusil, še marsikdaj se bodeš z žalostjo spominjal mene, ako me ne poslušaš“, svaril ga je Kregar.

„K vojakom pa vendar ne grem. Rajši postal bi, Bog vedi kaj, kakor vojak“, odgovoril mu je Jurij odločno.

„Pojdi pa saj na Hrvaško in se ondi dela loti, samo pri nas nikar ne ostani. Na Hrvaškem —“

„Kaj je na Hrvaškem?“ seže mu v besedo nekdo od tihotapcev, maneč si oči.

„Nič ni tacega, tiho bodi, pa spi!“ zavrne ga Kregar.

Jorčan se je tudi med tem vzbudil, vstal ter poklical ostale še speče tovariše. Nekateri so sicer nevoljno stegovali ude, toda slušali so Jorčana vsi. Kmalu so vsi naložili težke tovore na hrbet ter se napotili, podpiraje se z močnimi gorjačami, zopet dalje v gozd.

Molčé so šli sedaj navzgor, sedaj navzdol, toda še vedno so se prikazovali griči za griči. Ko so srečno prekoračili prvi grič in dospeli na vrhunec

druzega, pokazala se je zopet široka dolina in za njo še nekaj gričev.

„Šmentana pot“, oglašil se starec, „nikoli ne pridemo do konca in kraja. Kaka razlika med nekdanj in sedaj! Včasih bi bil lahko hodil cel dan, ne da bi mi bilo treba počivati, sedaj se pa komaj za silo dalje vlačim.“

„Dajte meni oče, bodem vam pa jaz pomagal nesti“, odgovoril je Kregarju na njegovo tožbo Jurij.

„Saj res, prav imaš, Bog ti plati stotero“, odvrnil mu je starec veselo ter mu oddal težko svoje breme. Potem se je naslonil na močno svojo gorjačo ter si obrisal pót, kateri mu je tekel po čelu. Tudi Juriju je postala cula kmalu težka tako, da jo je komaj zmagoval, akoravno je bil korenjak, da malo takih.

„To pa ni prav“, oglašil se je kuhar Janez, ko je zapazil, da Kregarjevo breme nosi Jurij, „da bi se jedni morali mučiti, kakor črna živina, drugi bi pa zraven prazni pohajkovali.“

„Kaj bi pa bilo, ko bi tebi kdo breme odvzel ter ga mesto tebe nosil po teh gričih, ali bi se tudi še potlej pritoževal, da nismo vsi jednaki?“ zavrnil ga je Kregar.

rimo tudi ob mejah vsled slabih vzgledov, prihajajočih nam iz središča. Še enkrat torej: glejte, kaj delate!

Tako „Edinost“. Predno obistneje odgovorimo na to klevetanje, zdi se nam vredno, da navedemo besede, katere so zadnje „Novice“ na to odgovorile, in to iz peresa odličnejšega gospoda, kakor je „Edinosti“ ljubljanski informator.

„Novice“ pišejo:

„Mi se dobro spominjamo časov, ko je mala peščica narodnih nasprotnikov zapovedovala na Kranjskem, ko se je na razne načine zasramovalo vse, kar je bilo slovenskega, ko je celo vsak neotesanec hvalo žel, ako se je odlikoval z zabavljanjem na našo narodno duhovščino, na naše narodne prvake in Slovence sploh. Mi žalibog ne moremo trditi, da vlada med slovenskimi poslanci deželnega zbora kranjskega ona sloga, katera je vladala v nekaterih prejšnjih zasedanjih, in tudi ne moremo odobravati vsega, kar se je godilo za časa zadnjih državnoborskih volitev. Iz tega bi se smelo sklepati, da tedaj tudi pritrujemo celi vsebini omenjenega članka, za katerega je dobil naš čast. tovariš pri „Edinosti“ od odlične strani informacije. Ali to ni tako. Mi radi priznavamo, da je članek jako umesten, da je v njem mnogo resničnega in da bi bilo želeli, da bi oni krogi, katerih se tiče, premišljali, kam jadramo, in krenili zopet na pravo pot, dokler še ni prepozno. Žalibog, da je le malo upanja, da bi se te tudi naše odkritosrčne želje kmalu uresničile! — Ne more se zanikati, da ne bi bili naši narodni nasprotniki pomagali enemu kandidatu k veliki večini glasov v skupini gorenjskih in notranjskih mest in trgov, ali odločili pa zmage niso. „Edinost“ piše v omenjenem članku tudi, da mora „zabeležiti pretno istino, da so se pred volitvami vršile konference barona Winklerja s škofom Missijo na jedni in istega barona Winklerja z dr. Schafferjem na drugi strani in da se je pri volitvah tudi soglasno postopalo.“ Nam je dobro znano, da se tu omenjene konference niso vršile, in čuditi se mora vsakdo, kdor naše razmere le površno pozna, trditvi, da bi se gospod baron Winkler z g. dr. Schafferjem mogel o volitvah dogovarjati. Kaj takega si gotovo ne eden ne drugi teh dveh gospodov nikoli želel ni. Ali se je prevz. gosp. knezoškof zanimal kaj posebno za tega ali onega kandidata, nam sicer ni znano, ali to pa iz najzanesljivejšega vira vemo, da bi marsikateri članek v naših dveh dnevnikih ne bil pisan, ko bi se bile v „Edinosti“ omenjene konference vršile in bi bil prevz. gospod knezoškof mnenju gosp. barona Winklerja pritril. Tudi v tem ni bila „Edinost“ dobro poučena, ako misli, da je vlada z drugimi elementi zoper kandidata v notranjskih kmečkih občinah delala. Rekli smo uže, da je žalibog malo upanja, da bi se razmere na Kranjskem kmalu na bolje obrnile, in kakor rajni oče Slovencev in obče priznani vodja dr. Janez Bleiweis ni mogel nasledkov razpora takrat takozvanih Mladoin Staroslovencev zabraniti, akoravno ga je naša duhovščina podpirala, tako malo bi mogel zdaj kedo ustaviti razpor in preprečiti slabe posledke, ako se prepirajoči stranki ne sporazumeta.“

„Počakaj Krivec, tebi bode kmalu žal, da si zasmehoval in se norčeval iz drugih. Kmalu bodeš lazil z beraško malho od hiše do hiše! Mi se ne bomo trudili in mučili za-té“, mislil si je Janez, vendar ni ničesar odgovoril.

Kakor je na svetu vsake reči enkrat konec, bilo je slednjič tudi te težavne poti, ko so zagledali na robu gozda pred seboj samotno na pol razpalo kočo.

„Sedaj smo pa, hvala Bogu, vendar doma,“ zdihnil so vsi ter pospešili svoje korake.

Ko so prišli do kočice, potrkal je Jorčan s palico na duri. Čez nekoliko časa so se vrata odprla in prikazala se je stara ženica na pragu.

„Ali ste srečno prišli?“ vpraša jih.

„Da,“ odgovori ji Jorčan kratko, potem pa vsi gredó v sobo.

V.

Koča, v katero so vstopili, stala je nekoliko na griču, poraščenem na treh straneh z debelimi hrasti, tako da se nikamor ni vidilo. Na holmcu pod hišo so se razprostirali široki travniki. Kako četrtinko ure proč od ondi stala je majhna vasica, iznad katere se je dvigal s škodljivimi kriti zvonik.

Zunanost kočice bila je zelo zanemarjena. Bila je na pol podrta; lesena bruna, iz katerih je bila sestavljena, bila so vsa črva. Stara, kriva, poleg

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. aprila.

Notranje dežele.

Levica. Čudno je pač, da se je levica odločila, da bode podpirala sedanjo vlado, dasi jej grof Taaffe ni obljubil, da preustroji ministerstvo po njeni volji. Pred petimi leti bi levica tega ne storila. Ta čas se je pa marsikaj premenilo v Avstriji. Antisemitizem je tako znatno napredoval, da se že židje bojé, da protisemitje dobé večino celo v dunajskem mestnem zboru. Protisemitizem bi pa še hitreje napredoval, da ga vlada ne ovira. Židje so se zatorej bali, da bi grof Taaffe ne vsprejel v vladno stranko tudi protisemitov, kajti potem bi državni zbor utegnil skleniti kake zakone, ki bi ne ugajali židom. Da se ta nevarnost prepreči, so levičarski vodje obljubili, da bodo podpirali vlado. Vsi levičarji pa niso s tem zadovoljni, kar sta Taaffeju obljubila Plener in Chlumecy, in poslanec Dumreicher se je baje že izjavil, da izstopi iz zedinjene levice. Za njim izstopijo še nekateri drugi poslanci, katerim ni židovstvo v prvi vrsti pri srcu. Morda ne bode dolgo, da pri zedinjeni levici ne bodo poslanci, kateri so bili člani nekdanjega nemškega kluba. Zedinjena levica potem tudi ne bode več najmočnejša stranka v zboru, temveč Hohenwartov klub, če se res v njem zedinijo vsi konservativni elementi.

Občinske volitve na Dunaju. Ta teden so občinske volitve na Dunaju. Volilni boj bode jako hud, kajti liberalci bodo napeli vse sile, da dobé večino v mestnem zastopu velicega Dunaja. Zedinjeni kristijani bi gotovo zmagali, ko bi bil pravičen volilni red, naj bi bil sestavljen že na podlagi prebivalstva ali pa na podlagi davkov. Ker je pa v prejšnjem mestnem zastopu večino imela liberalna stranka, je volilni red tako prikrojila, da volijo oni okraj, v katerih biva mnogo židov, razmerno mnogo več odbornikov. Vzlic temu pa imajo zedinjeni kristijani nekaj upanja, da dobé večino, kar kaže, kako je liberalizem že prišel ob veljavo na Dunaju. Prvi volilni dan je danes, ko voli tretji razred.

Pravosodno ministerstvo proučava vprašanje o zavarovanju diurnistov za slučaj bolezni. V ta namen se je obrnilo do podrejenih oblastev, da naznanijo, koliko diurnistov imajo v službi.

Češka akademija se bode v maju definitivno in slovesno otvorila. K otvorilni slavnosti v Prago pride nadvojvoda Karol Ludovik, ki je protektor akademiji.

Vnanje države.

Napad na bolgarskega finančnega ministra. Preiskava še dosedaj ni ničesa dognala, kdo je streljal na bolgarskega finančnega ministra. Iz Sofije prihajajo raznim listom vesti, da se je v Sofiji pripravljala velika zarota. Ker ne vémo, iz katerega vira listi dobivajo dotična poročila in ker so gotovo nekatera skovana le v redakcijah dotičnih listov, ne moremo jim dosti verjeti. Dobro se še spominjamo, kako so baš bolgarski vladi sovražni listi pretiravali zaroto majorja Panice. Vedeli so povedati, da je silno veliko častnikov zamotanih v zaroto in so iz tega sklepali, kako slabo stoji sedanja bolgarska vlada. Ko se je pa začela obravnavati, so pa baš tisti listi, ki so poprej toliko pisali o nameravani zaroti, hoteli svet preveriti, da nobene zarote niti bilo ni, da je Panica čisto nedolžen ter se je le nekaj zameril Stambulovu. Ravno tako tudi sedaj ne moremo verjeti vsega, kar pišejo listi o razmerah v Bolgariji. — Pogreb ministra Belčeva bil je nenavadno slovesen. Tako velikega mrtvaškega spreveda še ni bilo v Sofiji. Zbralo se je jako mnogo naroda, ki je tako pokazal, da obsoja umor.

stene rastoča hruska držala je celo poslopje in branila, da se ni sesedlo.

Slamnata streha kazala je povsod lesena rebra, in velike luknje, skozi katere se je lahko pod podstrežje kočice videlo, prosile so pomoči streharjeve.

V to malo kočico šli so drug za drugim. Jurij je radovedno stopal za tovariši. V sobi odložili so cule in orožje v kót ter posedli na klopi okoli mize. Ko je prišel Jurij v sobo, spoznal je takoj, da se prebivalci za notranjost hiše ravno tako malo brigajo, kakor za poslopje sploh.

V sredi sobe stala je črva vegasta miza z jedno krajšo nogo, kakor ostale tri, in zato podložena z malim polenom, okoli in okoli mize pa dolge klopi. Na steni viselo je nekoliko zaprašenih podob svetnikov, katere bi pa težko kdo spoznal, tako so bile zamazane.

„Usedite se, gotovo ste trudni,“ s temi besedami prebudi starka Jurija iz njegovega premišljevanja. Jurij jo posluša ter se usede poleg drugih za mizo.

„Kedaj je pa ta-le k vam prišel?“ obrne se starka radovedno do Jorčana, „ko ste odšli, ni ga še bilo pri nas!“

„Včeraj sem šel malo po gozdu pogledat, če bi se dobila kaka žival, pa sem nanj naletel. Pred

Milan in Natalija. Kralj Milan zahteva bajó od srbske vlade, da vložé šest milijonov frankov zanj v kako pariško banko, da bode on od njih dobival obresti in ne bode ničesa imel več opraviti s srbsko vlado. Vlada pa hoče to zahtevo zavrniti ter Milana in Natalijo bajó pogosti celó iz Belega Grada, če se bodeda vedno prepirala, da bode potem imela mir.

Kreta. Volitev v narodno sebranje na Kreti se letos kristijani niso vdeležili in bodo torej v narodnem zastopu sami mohamedanci. Iz tega se vidi, da razmere na Kreti nikakor niso normalne.

Earl of Granville, bivši minister v Gladstonovem ministerstvu, je umrl v 76. letu svoje starosti. Pokojnik je že 1836. leta bil voljen v parlament, čez štiri leta je postal državni podtajnik za vnanje zadeve. 1846. leta je po smrti očetovi prišel v gorenjo zbornico. V decembru 1851. leta je stopil kot Palmerstonov naslednik v ministerstvo in prevzel vnanje zadeve. Bil je pa le nekaj mesecev minister, ker je kmalu potem palo liberalno ministerstvo. Več let je bil predsednik tajnemu совету. Poslednjih 20 let bil je dvakrat minister vnanjih zadev, jednokrat minister za kolonije, več let pa vodja liberalne stranke v gospodski zbornici.

Italija in Zedinjene države. Ker neso ameriška oblastva še preskrbela, da se morilec Italijanov v Novem Orleansu kaznujejo, temveč se je le začela preiskava proti porotnikom, ki so podmičeni oprostili morilce, zahteval je italijanski poslanik v Washingtonu baron Fava svoje potne liste, da odpotuje. Potem takem je pričakovati, da se pretrgajo diplomatske razmere mej Zedinjenimi državami in Italijo.

Izvirni dopisi.

Z Jesenic na Gorenjskem, 20. marca. No, to smo imeli letos zimo pri nas! Take še ni bilo! Snega je bilo, da skoraj čez prag nisi mogel. Haj, to je medlo in pihalo sém doli po dolini, kar v ušesa je ščipalo! Pa ne samo doli, ampak tudi gori je letos mrzli vlekel in celo zimo smo rudeča ušesa nosili.

Pred vsem hočem omeniti „velike kovačnice“, ki so si jo postavili naši velemogočni „privandrači“. Okoli žarečega oglja sedeč si ogrevajo bradači svoje velikonemške kosti ter se tako počasi privajajo na našo mrzlo sapo in sneženi zrak. In tako postajajo ti tujčki prav čvrsti Gorenjci. Pa dasi že na pol domači, pozabiti vendar ne morejo svojega nemškega rodú in svojih velikonemških navad, ampak se trudijo, da bi tudi druge storili deležne velike nemške kulture. Zlasti pri zadnjem ljudskem štetju skušali so se ti nemški mameluki, kdo bode več ostrigel slovenskih ovčic ter prodal njih volno. Tako pač lahko rečemo, da je veliko več Nemcev pri nas, kakor jih je prikobacalo iz Štajerske in pa iz-za nemške meje iz svetega „rajha“. Kajpada, to je za naše domače nemškutarčke velika sreča, ako more svojega delavca pokazati za opiljenega Nemca. Da bo vspeh še večji, nameravamo tudi pri nas na občno željo naše kovačnice osnovati s pomočjo „šulferajna“ učilnico, v katerej se bo mazala naša nadepolna mladina z nemško „žavbo“. Tako je pri nas! Nemški fabrikantje vse, kmet, domačin nič! Odkar se je izlegla tista neumna misel, da je ona država najbolj srečna, kjer je kolikor mogoče veliko fabrikantov in židovskih spekulantov, pospešujejo se

vojaščino je pobegnil. Vzel sem ga k ognju. Janez je pa med tem nekje na paši našel tolstega ovna in ga spekel. Tam se nam je pa pridružil in z nami prišel. Tudi on hoče postati tihotapec; prav kakor navlaš. Saj enega ravno potrebujemo. Kaj ne, da postaneš tihotapec, Jurij?“

„I kaj pa hočem?“ odvrne Jurij, „vesel moram biti, da me le hočete imeti.“

Te besede so bile Jorčanu po godu in zato mu je podal svojo desnico; za njim pa vsi drugi. Juriju pa ni šlo nič kaj od srca, bil je prav žalosten; ali kaj se hoče, sila kola lomi. Kregarjevo opominjevanje je bilo prav lepo, in že je skoraj hotel zapustiti to hudodelsko družbo, ali vojaške suknje pa vendar ni hotel nositi.

„Spela, prinesi kaj za grlo in kako kost, da pogostimo našega novega tovariša,“ velel je Jorčan.

Ženica je hitro privlekla veliko čutaro vina in ogromno množino prekajenega mesa. Tihotapec so začeli se gostiti in popivati pozno v noč. Ko pa jih je vino premagalo, ulegli so se na klopi in zaspali. Juriju pa so vedno hodile besede Kregarjeve na misel. Slednjič pa tudi njega premaga spanec, tiho je postalo v samotni koči na robu gozda.

(Dalje sledi.)

taka podjetja. Če je pa to tudi za kmeta in delavca dobro, za to se nihče ne zmeni, če prav oba obe-rejo požrešni Abrahamoviči do kosti. Kdo se zmeni, če taki ljudje trgajo od kmetijskega posestva kos za kosom, kdo se zmeni, če porinejo ubozega kmeta skozi duri čez prag! In vendar, ravno od tod preti največja nevarnost državi. Naj bi izpregledali enkrat naši državniki! To naj bi spoznala tudi naša deželna gosposka! — S tujimi delavci se je vražje seme socializma tudi k nam zasejalo in ž njim ob enem nevera in npravna popačenost. Gospôda, kaj še ni-mate dovolj ubožstva in rev med prebivalstvom? In kljub temu so ljudje, ki trdijo, da bodo tovarne za našo dolino, Bog vedi, kaka dobrot! Gospôda, po-glejte drugam! Kaj je delavec dandanašnjidan? Poglejmo nekoliko bližje v naše razmere. Pri nas gori v Planini se železna ruda koplje, in koliko mi-slite, da imajo delavci pri jamah? Od 15 gold. do 18, k večjemu 22 gold. na mesec, pa kako morajo delati po noči in po dnevu! S tem naj redé sebe, naj redé in oblačijo svojo družino, v petek in svetek! Za neslan krop je preveč, za suhe žgance premalo. In za tak zaslužek ubog delavec raje in seka noč in dan v črni zemlji in stavi svoje življenje v nevar-nost! To pa velja le za domače delavce, tuji ti so boljše plačani! Naj kdo pogleda v našo kovačnico! Videl bo, da imajo tuji kaj masten zaslužek. Se-veda, Slovenec, domačinec ni za vse! — Pretečeno poletje zidala je nemška gospôda dve uri od tod v Mojstrani na novi postojanki nemških pijonirjev novo trdnjavo — ali na svoji posesti ali na tuji, tega ne bomo tu razmotrivali, le toliko rečemo, da tukaj naša obrtniška družba oziroma njeni podjet-niki, niso privoščili domačim zidarjem zaslužka, ampak najeli so v to svrhu nemške zidarje tam od Bavarskega nekje.

Trije žejni Bavarci so se sukali okoli prvega znamenja nemške kulture na tem kraju ter si zaliv-ali svoja suha grla s pragrmanško tekočino s pe-nečim pivom. Saj so si ga pa tudi lahko privoščili s tremi ali štirimi goldinar i plačila na dan. Kdaj je pa kak slovenski delavec pri obrtniški družbi toliko zaslužka dobil! Da pa tudi spoznate, kaka je nemška olika, nekoliko podatkov o tej reči! — V je-seni sprli so se delavci pri tovarni in žandarmerija je imela dovolj opraviti, da je napravila red mej de-lavci. Še le ogenj iz železnih cevi pomiril je grman-ske sinove. Odkar se je postavila nova kovačnica, ni ga pravega miru tu pri nas, in žandarmerija ima dovolj opravila, zlasti ob nedeljah in praznikih. Ta-kega še ne pomnimo pri nas! Tudi naši ljudje se ne morejo nič dobrega naučiti od teh nemških „pri-vandračev“!

Morala propada dan za dnevom. Tudi so na-tepli kranjski nemškutarji protestantov in drugover-cev v jeseniško občino, da je joj. Še kacega Lutro-vega pridigarja nam manjka tú. Če ga še ni, pa še lahko pride. Pa saj ni čudno, ker se nihče ne zmeni, kaj tukaj dela nemška gospôda! Zato se pa tudi že kažejo tako lepi sledovi nemške olike v jeseniški občini. Toliko danes, o priliki več.

Z Dolenjskega, 30. marca. (Ljudsko učiteljstvo na Kranjskem.) Konec leta 1890 imela je naša kronovina 299 ljudskih učilišč ali šol in sicer razven jedne meščanske samo ljudske šole; vse skupaj so imele 521 razredov. Od teh pripada na krški okraj 22 šol s 45 razredi, na črnomeljski 19 šol s 33 razredi, na kočevski 32 šol s 53 razredi, na novomeški 30 šol z 41 razredi, na litijski 20 šol s 37 razredi, na ljubljanski (okolica) 27 šol s 44 razredi, ljubljansko mesto 8 šol z 32 razredi, privatnih šol ne štejemo, na kamniški okraj 27 šol z 45 razredi, na kranjski okraj 30 šol s 47 razredi, na radovljiški okraj 25 šol s 36 razredi, na logaški okraj 22 šol z 49 razredi in na postojnski okraj 28 šol z 52 razredi. Na vseh teh šolah delovalo je 387 moških učiteljskih moči, med katerimi je imelo 341 izpit usposobljenosti, 35 samo izpit zre-losti, ostali bili so pomožni učitelji; od 126 nastav-ljenih ženskih učiteljskih moči imelo je 100 izpit usposobljenosti, 24 pa izpit zrelosti. Število verskih učiteljev znašalo je 289. Definitivno nastavljenih učiteljskih moči je tedaj 441, število vseh učiteljskih moči (definitivno, provizorično in pomožno nastav-ljenih in katehetov) znaša 722. Razven ljubljanskih mestnih šol šteje dežela 28 četverorazrednic, 24 tri-razrednic, 65 dvorazrednic, ostale so pa jednoraz-rednice. Po novi deželni šolski postavi z dné 29. no-vembra 1890 uživa 27 učiteljskih moči plačo s 700 goldinarji, 54 plačo s 600 gld., 189 plačo s 500 in 270 plačo s 450 gld. Iz teh slednjih podatkov je

razvidno, da živa 85 odstotkov vseh učiteljskih moči plačo 450 in 500 gld.; ako pa še v poštev vzamemo, da od teh kaci 80 učiteljskih moči, ka-teri nimajo še izpita usposobljenosti in ki so ali provizorično ali pomožno nastavljeni, nimajo več nego 360 gld. na leto, takoj vsak precej vidi, da je ogromna večina, namreč 459, postavljena nasproti 82, kateri so všteti s plačo 600 in 700 gld. Ti šte-vilki najjasneje kažejo, da je „avancement“ pri nas učiteljih na Kranjskem redek in razumljivo je, da se torej pri razpisu vsake boljše službe oglaš-a mnogo, premnogo prosilcev, kateri potem težko ča-kajo imenovanja. Le prerado se zgodi, da se i oseb-nim potom in po protekciji gleda doseči to, kar ne gre naravnim potom. To pa je vzrok pomanj-kljivosti naših šolskih postav. Kakor je povsod, kjer deluje množica, naj bi se tudi pri učiteljskem stanu v tej zadevi napravil red; če je drugje mo-goče napraviti pogoje „avancementa“, dalo bi se tudi v našem stanu. Dosedaj imajo nekateri šolski okraji, in teh je večina, ta modus, da na vse moči delujejo na to, da učitelji njih okraja dobivajo boljše izpraznene službe, ne gledé na to, koliko in kaki so prosilci. Kolikor ne morejo tega potem sklepov kraj-nih in okrajnih šolskih svetov dovolj storiti, storijo še osebnim potom. Ko bi vsi okraji enako delali, ko bi povsod jednake razmere bile, naj bi to bilo. So pa drugi okraji, kjer niso tako vneti za šolske za-deve, ki ne le da prepuščajo, da se njim iz drugih šolskih okrajev imenujejo prosilci za boljše službe, ampak navlašč svoje prezirajo. Ni čuda, da slednjim po preteku 10 in več let, ko niti za klin višje do-speti ne morejo, to življenje greni, posebno ko vi-dijo, da nekdanji sošolci v boljših razmerah delu-jejo. Kakor se to ne strinja niti s stališčem pra-vice, niti tega ne želé doseči šolske postave, tako bi pa na drugi strani bilo želeti, da bi se o tem predmetu ukrenilo potrebno potem novega šol-skega zakona, zaslišavši poprej deželno učitelj-sko konferencijo.

Dnevne novice.

(Otroška groznja.) Listi poročajo, da bode v tretji seji državnega zbora stavljen predlog, naj se izvoli komisija 24 članov, ki bode sestavila adresu na prestolni govor. Leta 1885. je grof Hohenwart stavljal ta predlog. Nemško-liberalni listi pa preté, da z grofom Hohenwartom nočejo zveze in bodo predložili svojo protiadreso, ko bi Hohenwart stavljal predlog. Gospodje levičarji naj le zvršé svojo groznjo, ker s tem bi zgubili ves svoj politični kredit.

(Imenovanje.) Rihard baron Apfaltrern, ki je dovršil terezijansko akademijo, imenovan je za konceptnega praktikanta pri c. kr. deželni vladi kranjski.

(Č. g. dr. Fr. Lampe) piše, da je zdrav in srečno prišel v Jeruzalem, istotako č. gosp. Angelik Hribar in brat Valentin Rapé; dné 16. marca so odpotovali v Betlehem.

(V Ljubljano) se je pripeljal te dni trapist č. g. pater Atanazij iz Marian-Hilla v južni Afriki. Ta gospod, ki je bil nekaj let v Ljubljani profesor z imenom Janez V o n b a n k, namerava v Ljubljani predavati o južno-afriških razmerah.

(Ogenj.) Včeraj proti večeru je bil ogenj v Virji pri Medvodah. Gorela sta pod in hlev posestniku Jožefu Zajcu. Oddelek gasilnega društva iz St. Vida je zadušil ogenj in rešil hišo. Posestnik je bil za-varovan za 600 gld.

(Predavanja o cepljenji ameriških trt) je imel vodja deželne vinarske in poljedelske šole na Grmu, g. R. Dolenc v Leskovici 8., v Metliki 15., v St. Rupertu pa 22. marca. Povsod je prišlo mnogo poslušalcev vinogradnikov, posebno v Leskovici in v Metliki, kjer jih je bilo več sto, in so pazno sledili zanimivemu, prav popularnemu pouku.

(Celjska posojilnica) praznuje danes desetletni svoj obstanek. Tekom teh let je ta za celjski okraj velevažni denarni zavod takó narastel, da ima že jeden milijon gl. letnega prometa in nad 500.000 gl. hranilnih vlog. Z ustanovitvijo celjske posojilnice se je začela nova dôba narodnega življenja tudi v celjskem mestu, katero danes kaže vse drugo lice, kakor pred 10 leti. Prvi ustanovniki, njim na čelu g. državni poslanec M. V o š u j a k, se lahko veselé, da so dosegli tako lepe vspehe, kateri so jim pla-čilo za njihov ne mali trud. Desetletnica se danes praznuje z banketom in zvečer z veselico v čitalnici. Tudi mi kličemo posojilnici, naj še nadalje raste in razširja svoje poslovanje!

(Grozni nasledki konjaških zdravil.) Iz kam-niškega okraja se nam poroča: Neka posestnica iz D. šla je 1. marca iskat zdravil k znani konjederki v D. za svojega moža in svojih petero otrok, ki so bili garjevi. Konjačka ji dá neko mazilo z naro-čilom, da se morajo ž njim bolni namazati po vsem životu. Zvečer potem mati štiri svoje otroke (naj-starejši je bil v 5. letu) prav dobro namaže, petega pa, kateremu je bila mačeha, le nekoliko, češ, naj mu pomaga ali ne, saj ni moj, da bodo le moji zdravi. Toda kmalu se je začelo otrokom mešati, po-skakali so iz postelj, ruvali si lase, jezike molili iz ust ter bili kakor besni. Mati pošlje — sevéda prepozno — po zdravnika. V štirih dneh umrli so trije otroci, čez 12 dni pa še četrti. Živ je ostal menda le peti otrok, ki ga je mati-mačeha premalo namazala. Ljudje govoré, da jim je dala konjačka take „žavbe“, kakor je za lisice. Zdravniška pre-iskava pa je pokazala, da so umrli zastrupljeni z živim srebrom, ki je bilo v mazilu.

(Trojčki.) Zopet se nam poroča, da je na Kamnem pri Tolminu druga žena na veliko soboto porodila trojčke, in sicer deklico in dva fantiča. Vsi otroci živé.

(V Gradcu) je v tiskarni „Styria“ začel izha-jati nov list: „Das oesterreichische landwirthschaft-liche Centralblatt“; izdajatelj in vrednik mu je do-cent na tamošnji tehniški visoki šoli, g. dr. Ernest Kramer.

(Novačenje) se bode vršilo dné 2., 3., 4., 6., 7. in 8. aprila v Krškem, 10., 11., 13., 14. in 15. aprila v Novem Mestu, 17. v Metliki, 20. in 21. aprila v Črnomlju, 27. in 28. aprila v Ribnici, 29. in 30. aprila v Vel. Laščah.

(Novomeški gimnazijski dijaki) napravijo dné 8. aprila ob 7. uri zvečer v „Narodnem domu“ mu-zikalno-deklamatorno akademijo v korist dijaškemu podpornemu zakladu. Program obsega dvanajst za-nimivih in mnogovrstnih točk.

(Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu) priredi veselico v nedeljo dné 5. aprila v dvorani hôtela „Evropa“. Vspored: 1. Fiegel: Koračnica I. N., na glasoviru svira D. F. 2. Lisinski: „Tam gdje stoji“, udara tamburaški zbor. 3. Förster: „Sokolska“, poje zbor. 4. Curković: „Ne poznam te bajno ime“, samospjev baritona s spremljevanjem glasovira 5. Mašek: „Pri zibeli“, četverospjev. 6. Borovščakov: „Razivija“, gavotte, udara tamburaški zbor. 7. Merlatto: „Ave Marija“, mešani zbor s spremlje-vanjem glasovira. 8. Gj. Eisenhut: „Mazurka“, udara tamburaški zbor. 9. Kocijančič: „Oblačku“, poje zbor z dvosplovom. 10. * * * „Damoklejev meč“, burka v enem dejanju. Začetek ob 7 $\frac{1}{2}$. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo.

(„Stenograf“) imenuje se list, ki je pričel iz-hajati v Zagrebu po enkrat na mesec kot glasilo hrvatskega stenografskega društva. Društveni člani dobivajo list brezplačno, nečlani plačujejo 2 gld., dijaki 1 gld na leto. Posamezne številke se dobivajo po 25 kr. Vrednik listu je Franjo M a g d i č.

Narodno gospodarstvo.

Vojska zoper trtno ušico. *)

(Poročilo izvedencev, katere je odposlal vis. deželni odbor štajerski meseca av-gusta 1890 na Nižje-Avstrijsko, Ogrsko in Štajersko, da bi študirali vprašanje o trtni uši.)

V sledečem stavimo si nalogo, na podlagi naših izkušenj na tem potovanju natanko razlagati po-sebno ona vodila, ki zagotovijo, oziraje se na naše domače vinorejske razmere, vspešno nadaljevanje štajerskega vinorejstva.

Da bi zadostili stavljeni nalogi, mogli bi ome-jiti svoje izpeljave na jedino pri nas mogoči način obrambe, namreč na sajenje ameriških, odpornih trt, ko se ne bi iskalo ravno v naši domačiji od mnogih strani rešenje v takozvanem obdelovanju s pomočjo ogljikovega sulfida. Na to okolnost se ozi-raje ne moremo opustiti, baviti se natančneje z bi-stvom ogljikovega sulfida. Merodajni strokovnjaki, ki so se več let pečali z obdelovanjem, izrekli so večkrat in soglasno, da je vspešno obdelovanje od-visno od sledečih pogojev:

1. Srednje težka, najmanj 50 cm globoka, re-dilna prst, ki ne trpi niti na spomlad, niti na jesen preveč vsled mokrote;

2. na m² površja mora se najedenkrat, naj si bode na vzpomlad ali v jeseni, porabiti jedna pu-ščica ogljikovega sulfida;

*) Sestavek priobčil je „Gospodarski Glasnik“ v Gradcu. Pri tej priložnosti opomnimo, da v bibliografiji, ki jo v svojem „Letopisu“ objavlja „Matica Slovenska“, rečeni štirinajstnevnik ni imenovan.
Dr.

3. vsako tretje leto mora se gnojiti s krepkim gnojem; ter

4. se sme le tedaj pričakovati korist, ako niso trte prestare, ter se je okuženje pravi čas zapazilo, kar se pač redko kedaj zgodi, ker veruje največ vinorejcev še le tedaj na trtno uš, kadar se morajo trte že izkopati.

Pri priliki tega poučnega potovanja ogledovali smo obdelovanje v Gumpoldskirchen-u, Klosterneuburgu, pri Pešti v vinograjski šoli in na kraljevi ogrski poskuševalni postaji v Faksardu. S tem postopanjem v Gumpoldskirchen-u in Budimpešti dogane poskušnje ponesrečile so se popolnoma v kljub velikim stroškom. V Klosterneuburgu se trte dosedaj še vsekakor vzdržujejo, vendar so gledé svoje splošne rasti daleč za poleg stoječimi cepljenkami na različne ameriške podlage; le v Faksardu vzdržuje se *vitis vinifera*, ki jo lečijo z ogljikovim sulfidom, v svoji polni plodovitosti. Tla poslednje poskuševalne postaje imajo rodovitno prst, peščeno ilovico z rednim namakanjem, ki se razven tega vsako tretje leto krepko in redno gnoje. Kako važno je redne vršče se gnojenje pri uporabi napomenjenega postopanja, pokazali so nam na isti poskuševalni postaji. Za jeden oddelek pošel je za to spomlad gnoj; dasiravno se je tu ogljikovni sulfid, kakor na drugih pognojenih oddelkih, uporabil, vendar niso imele trte v tem letu grozda ter so mnogo zaostale v svoji rasti. Troški za priskrbljevanje in uporabo ogljikovega sulfida znašajo za leto in oral 35—40 goldinarjev. Že ta vsota sama izključuje uporabo obdelovanja v veliki meri pri naših razmerah vinorejskih, ker se ne more povprečni čisti dohodek naših vinogradov nad 30 gld. ceniti. Ako se oziramo nadalje še na povečano potrebo gnojenja, kakor tudi na njegovo pravočasno priskrbljevanje, kar je v naših hribovitih okrajih dostikrat čisto nemogoče, ako se oziramo nadalje na navadno težke vrste prsti in na mokre spomladi in jeseni, ki storijo vsaki vseh z ogljikovnim sulfidom dvomljiv, navedenih je dovolj dokazov, ki govoré vsi proti vpeljavi obdelovanja vsaj v veliki meri.

Poskušnje z ogljikovnim sulfidom, katere je doglalo e. kr. ministerstvo za poljedelstvo v letih 1882 do 1885 z vso strogostjo v političnem okraji brežiškem na Štajerskem, in ki so se vkljub temu popolnoma ponesrečile, dokazujejo pač dovolj brezvspešnost znanega postopanja pod neugodnimi razmerami tal in podnebja. Razven tega opazili so, da povsod tam, kjer se trte zagrebajo, kakor na Štajerskem splošno, obdelovanje za dalje časa več škodi, kakor koristi, ker se ž njim vinske trte preveč oškodujejo.

Ako pustimo v nemar zgoraj popisani način obrambe, preostaja nam za rešitev štajerske vinoreje jedino le pomoč z odpornimi ameriški trtami.

Ne gledé na vse nesreče, katere je že naredila trtna uš v naši domačiji, bilo bi danes vendar že rešeno težko vprašanje, ko bi le imeli kako trtno vrsto, ki bi ohranila v vseh okoliščinah svojo odpornost. Odpornost vseh ameriških trtnih vrst pa ni, kakor znano, povsem vsestranska, kajti odvisna je od vsakokratnih zemeljskih razmer, in sicer tako, da ima vsaka prst takorekoč svoje posebne vrste, ki ohranijo v nji bolj ali manj svojo odpornost proti vsem neizogledam narave. S temi faktorji mora umni vinorejec v prvi vrsti računati, da ne pride v nevarnost zgubiti glavnice in čas.

Gledé sajenja ameriške trte stojita, kakor znano, vinorejcu dva pota odprta, in sicer:

1. S takozvanimi neposrednimi produktorji, in
2. z *vitis vinifera* požlahtnjeno na odporne ameriške podlage.

V sledečem hočemo navesti storjene izkušnje o kulturnih poskušnjah z neposrednimi produktorji. Izmed vseh neposrednih produktorjev izkazala sta se do sedaj najboljša Ynequec in Herbemont. Prva prenaša veliko množino apna, prednost, katero pogrešamo pri večini ameriških trt, ter daje dobro vino, ki je posebno sposobno za prežig konjaka (žganja), o čemer smo se prepričali v vinorejski šoli v Budimpešti. Herbemont smatrajo v Faksardu najodpornnejšimi vrstami, vendar zahteva dobra tla in gorko podnebje. Obedve vrste se težko primete kot rozge rezanice, ter moramo priporočevati, da se širijo s pomočjo rezanic, kar je v navadi v Budazorji in v Stolnem Belemgradu. Oziraje se na naše domače podnebne in zemeljske razmere, zaslužijo imenovane vrste priporočila le za najgorkeje lege, ker obedve, posebno pa Herbemont, zelo lahko zmrzneta. Vsled *peronospora viticole* trpi posebno Ynequec veliko, in se ne smejo torej nikdar zamuditi protinaredbe. Gledé sajenja dostikrat priporočane York-Madeira moramo po storjenih poskušnjah, žalibog, k največji previdnosti opominjati. York-Madeira prospeva le v dobrih, primerno mokrih, ne na apnu prebogatih tléh. Na Bizelskem, v političnem okraju Brežice, leta 1884 zasajene York-Madeira so deloma uničene, deloma slabé, in sicer matične trte, kakor tudi podlage. Tej vrsti na Bizelskem odločena tla je srednje težka do težka, apnata ilovica, in na apnu bogata publica. Na vinorejski šoli v Budimpešti se tudi ne izkaže York-Madeira v kamenitih tléh, ki so bogata na apnu. V Badenu in Gumpoldskirchen-u se York-Madeira tudi za plodenje več ne rabi. Nasproti pa prospeva York-Madeira na vinorejski šoli v Mariboru še skozi pet let vkljub trtni uši prav dobro. V Faksardu smatra se York-

Madeira odporno, vendar se ne priporočuje za plodenje, ker ne daje kot neposredni produktor niti v kvantitativnem, niti v kvalitativnem oziru dovoljnega pridelka, ter se ji ne more dajati prednosti kot podlaga drugim vrstam. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 2. aprila. Tapetar Kleinert je skušal ženo in štiri otroke umoriti s plinom. Ko je žena hotela zbežati, je ná-njo streljal ter jo težko ranil; nato je sam sebe ustrelil. Eden sinov se je zadušil vsled plina, drugi otroci so rešeni. Vzrok je blaznost.

Sarajevo, 1. aprila. Nekaj dni tukaj vedno sneži. Danes je sneg visok $\frac{3}{4}$ metra.

Sofija, 1. aprila. Zapri so že več oseb. Preiskava je bila doslej brez uspeha, kar dokazuje, da je bil napad premišljen.

Belgrad, 1. aprila. Skupština je dovolila posojilo desetih milijonov dinarjev za oboroženje armade.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—55)

Tuji.

31. marca.

Pri **Maliču**: Dr. vitez Sačlawitzek, e. kr. finančni nadsvetnik; Likoser, e. kr. poštni nadoskrbnik; dr. Schönach; Tschermak, inženir; Dachler, trgovec; Singer, potovalec, z Dunaja. — Gaberšek s Krškega. — Muzetič iz Trsta. — Novak iz Ribnice. — Terpotič, vodja, iz Trbovelj. — Puc in Kostanjevec iz Cola. — Doljan, učiteljica, iz Kočevja. — Grof Montecuccoli iz Štorij. — Sirea, ekonom, iz Postojane.

Pri **Sionu**: Bruckau, Tauscher, Edelstein, trgovci, z Dunaja. — Globočnik, bilježnik, iz Vel. Lavič. — Likoser, e. in kr. podpolkovnik, iz Trsta. — Schittko, učiteljica, iz Železne Kaplje. — Dimnik, učitelj, iz Postojane. — Ferjančič, posestnik, z Notranjskega. — Gostiša, e. in kr. poročnik v pok., iz Rabla. — Wirgler, živinozdravnikova vdova, s hčerjo, s Krškega. — Zatloukal, e. in kr. poročnik, iz Budejovice.

Pri **avstrijskem caru**: Aljančič iz Bistre. — Vilar, trgovec, iz Pudožna. — Turk, učitelj, iz Begunj.

Pri **bavarskem dvoru**: Steinberg s soprogo iz Zabičev. — Ciuha, kuharica, iz Ljubljane. — Mohar s soprogo s Krškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Hafner, bilježniški kandidat, iz Brda. — Peteline, logar, z Gornje-Avstrijskega. — Sablic in Colivino iz Benetk. — Wolf, gledališki vodja, iz Francovih Kopelj.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	733.2	-5.6	brezv.	megla	
12. u. pop.	733.4	-5.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	734.8	-0.6	"	"	

Srednja temperatura 0.4°, za 7-8° pod normalom

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (25)

Obliž za kurja očesa.

Najbolše sredstvo, da se odpravijo kurja očesa in trda koža. Bolečina kmalu mine in čez nekoliko dnij se kurje oko odstrani. Škatlica 40 kr.

Edino

pravo

le pri

Univerzalni hranilni prašek.

Neobhodno potreben v kuhinji. Ako se ga dene, karg gré na nožovo ost, k mesu ali sušju med kuhanjem, naredi jed prebavljivo in okusno. Neobhodno potreben za namizo! Kar ga gré na eno nožno ost naj se ga zavžije z vodo ali z vinom in vse napenjanje in težave v želodci so odstranjene. Škatlica po 75 kr.

SIGMUND-u MITTELBACH-u, KREBS-APOTHEKE!

Kričistilne in zdravilne kroglice

za čiščenje krvi in odstranjenje vseh slabih sokov. Čiščenje želodca. — Škatlica po 26 kr. in 40 kr. Zavitek s 6 škatlicami (10-5) 1 gld. 5 kr.

Dunaj, Am hohen Markt, Palais Sina 8.

Ako se denar na prejšnje pošlje, dobí se blago poštnine prosto.

Obliž za protin in revmatizem.

Izvrstno sredstvo pri protinu, revmatizmu, bolečini v prsih in hrbtu, bulah protina, trganji po udih in izpahnenji. Komad po 25 kr. in 1 gld. 5 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

2. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gld	40	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	92	"	25	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	45	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	—	"
Akcije avstr.-ogerske banke	982	"	—	"
Kreditne akcije	302	"	50	"
London	115	"	25	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	16	"
Cesarski cekini	5	"	44 1/2	"
Nemške marke	56	"	60	"

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohranita usta sveža, krepčata željustno meso ter odpravljata slabo sapo iz ust. 1 steklenica ustne vode velja 40 kr., 1 škatlja zobnega praška 20 kr., 12 steklenic 4 gld., 12 škatelj samo 2 gld.

Lekarna Piccoli „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska. (30-17)

Uzorec zasebnim naročnikom zastoj in franko.

Uzorne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo, nefrankovane in le proti vložbi 20 gld., kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za prečastito duhovščino. Blago za uniforme e. kr. uradnikov po predpisu, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje. Sukno za bilard in igralne mize, loden tudi nepremičen za lovsko suknje, blago, ki se sme prati. Popotni plédi 4—14 gld. itd.

Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno suknjo in ne slabere blaga, ki se ponuja od vseh strani in je jedva krojačevega plačila vredno, obrne naj se na trdiko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski.

Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za pol milijona goldinarjev av. velj. blaga, in pri moji svetovni trgovini mnogo ostankov; vsak raz oden človek pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorci ne pošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorce nazadnje ničesa ne ostalo, in je torej smešno, če nekatere trgovine s suknom vzle temu inserirajo uzorce od ostankov in odrezkov in so v takem slučaju uzorec le od kosov in ne pa od ostankov, namen takemu postopanju je očividno. Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa denar vrne. Barva, dolgost, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gld. franko. Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijansčini in francoščini (24—12)